Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Angelique Vaars, Lexa van Daalen, Monique Groenhuijzen	**Datum**	28 november 2023
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	11870520
E-mail	secretariaatveiligheid@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voortgangsrapportage 2023 nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden'
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Bij deze brief treft u, zoals in het voorjaar aan u is toegezegd, de eerste uitgebreide voortgangsrapportage aan van de door u vastgestelde ondermijningsnota *"Grenzen stellen, perspectief bieden"*. Deze rapportage met tussentijdse resultaten opgesteld aan de hand van de methode "Rijker Verantwoorden" waarbij we niet alleen cijfers, maar ook verhalen en ervaringen uit de praktijk gebruiken om te laten zien wat is gedaan met welk effect. Dit omdat we weten dat bepaalde criminaliteitsontwikkelingen en fenomenen zich moeilijk laten vatten in data.

Vanwege de grote zorgen die we allen hebben over de ontwrichtende effecten van drugsgerelateerde criminaliteit in onze stad, is begin 2022 gestart met de opbouw van een integrale aanpak met tientallen partners in het veiligheids- zorg en sociaal domein. Dit in nauwe samenhang met de regionale samenwerkingsverbanden zorg- en veiligheidshuis en het RIEC (Regionale Informatie en Expertisecentrum voor georganiseerde criminaliteit). Onze integrale aanpak in Utrecht heeft als belangrijkste uitgangspunt de titel van de nota: grenzen stellen en perspectief bieden gaan hand in hand, ze zijn beide nodig om criminaliteit duurzaam te doorbreken. De aanpak is gestoeld op twee pijlers: het doorbreken van criminele carrières (voorkomen jonge aanwas en voorkomen doorgroei in criminaliteit) en het doorbreken van criminele geldstromen (waarbij we meer inzicht willen krijgen in criminele verdienmodellen en fenomenen om waar mogelijk en nodig barrières op te werpen). In beide pijlers is focus aangebracht voor de komende periode.

In de rapportage ziet u wat we de afgelopen periode hebben gedaan op de focuspunten. Enkele voorbeelden:

- Om criminaliteit te voorkomen: op 40 scholen zijn les- en spreekuren gestart over risico's van drugscriminaliteit. Scholen kunnen zorgen melden, er zijn vadertrainingen gehouden, ondernemers zijn voorgelicht over de risico's van ondermijning en op mogelijkheden gewezen van het (anoniem) melden van signalen van criminaliteit.

- Om doorgroei in criminaliteit te voorkomen: er zijn 22 professionals opgeleid als VOG-ambassadeur (die jongeren helpen met hun tweede kans). In totaal zijn 35 jongeren gestart met een werk- of sportprogramma met intensieve begeleiding voor een ander perspectief dan criminaliteit. Verder zitten inmiddels tientallen jongeren /jongvolwassenen in een zogenaamde Top X doorgroeiers aanpak (PGA).

- Er is een project opgezet voor de integrale aanpak ernstig overlastgevende en criminele families, aangezien in Utrecht relatief veel criminele samenwerkingsverbanden zijn met familiaire relaties.

- Er is veel tijd geïnvesteerd in het inzichtelijk maken van de omvang van plofkraker-problematiek in Utrecht die helaas voor veel problemen in Duitsland zorgen. Er is inmiddels een groep van naar schatting 400 personen in Nederland, waarvan ongeveer 2/3 afkomstig is uit Utrecht/Midden-Nederland. Zij plegen in wisselende samenstelling deze gewelddadige delicten.

- Er zijn 5 extra PGA-experts aangesteld (persoonsgerichte aanpak experts) die in de wijken achter de voordeur komen, bij mensen thuis op de bank zitten om te helpen voorkomen dat criminele jongeren doorgroeien in criminaliteit of hun broertjes of zusjes het voorbeeld volgen. Er zijn daarnaast met geld vanuit het Rijk drie Re-integratie Officieren (RIO's) gestart. De RIO’s richten zich op jongeren en jongvolwassenen in detentie die betrokken zijn geweest bij ernstige criminaliteit met een hoog risico op recidive, waarbij er specifiek ingezet wordt op het begeleiden naar werk of dagbesteding. De RIO’s houden dagelijks spreekuur in de gevangenissen. Gezien de problematiek van plofkrakers, doen wij dit binnenkort ook in Duitsland (als uitkomst van de plofkrakentop met de Utrechtse driehoek in april 2023).

- De vergunningplicht is toegepast op de autobranche op het bedrijventerrein Nieuw Overvecht. Bedrijven die vallen onder de vergunningplicht voor de autobranche worden gescreend en geholpen aan een geldige vergunning zodat het bedrijventerrein veilig en op orde is. Sinds de bekendmaking van de vergunningplicht hebben 14 autobedrijven het bedrijventerrein verlaten.

- Er zijn op basis van concrete signalen van ondermijnende criminaliteit door het Bestuurlijk Utrechts Interventieteam (BUIT) 296 controles uitgevoerd. Met verschillende partners zijn integrale (verkeers)controles en actiedagen georganiseerd gericht op ondermijnende criminaliteit.

- In de hele stad zijn zo’n 100 zogenaamde ‘Knock & Talk’ gesprekken gevoerd met ondernemers waarbij we in gesprek gaan met ondernemers rondom bewustwording.

- Ook voor vastgoedeigenaren, medewerkers bij woningcorporaties, notarissen, medewerkers van de Container Terminal Utrecht zijn sessies georganiseerd. Op deze manier dragen we bij aan het verhogen van de weerbaarheid in de stad van groepen die mogelijk onder druk worden gezet door criminelen.

Bovenstaande toont aan dat we niet alleen als gemeente, maar ook met tientallen andere organisaties fors aan de slag zijn gegaan met de aanpak van dit veelkoppige monster. We blijven benadrukken dat het lange adem vraagt, we hebben dit probleem jaren laten groeien en nu kost het ook jaren om het “terug te snoeien”. We hebben er vertrouwen in dat we een vuist kunnen maken tegen deze vorm van criminaliteit, onze jongeren kunnen behoeden voor een carrière in de misdaad en onze inwoners en ondernemers weerbaarder kunnen maken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris de burgemeester,